

Ö?renci Ba?I?I?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ö?renci Ba?I?I?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26545>

Öz

Bu giri?, U?ur Do?an (2014) taraf?ndan geli?tirilen ve geçerlik ile güvenilirlik çal??malar? yap?lan **Ö?renci Ba?l?l?k Ölçe?i**'ne odaklanmaktadır. Ölçek, ö?rencilerin okula ve ö?renme süreçlerine olan ba?l?l?k düzeylerini sistematik bir ?ekilde ölçmek amacıyla tasarlanm??tır. 31 maddeden olu?an bu araç, 5'li Likert Ölçe?i format?nda (1= kesinlikle kat?lm?yorum - 5= kesinlikle kat?l?yorum) derecelendirilmektedir.

Ölçek, literatürde yayg?n olarak kabul gören ö?renci ba?l?l?k yap?s?n?n üç temel boyutunu ölçmektedir: **Duygusal Ba?l?l?k**, **Bili?sel Ba?l?l?k** ve **Davran??sal Ba?l?l?k**. Bu boyutlar, ö?rencilerin akademik ba?ar?, motivasyon ve okuldan ayr?lma riskini anlamak için kritik göstergeler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?renci ba?l?l?k, Duygusal ba?l?l?k, Bili?sel ba?l?l?k, Davran??sal ba?l?l?k, Psikometrik araç, E?itim psikolojisi.

Yazarlar

U?ur Do?an

Amaç

Ö?renci Ba?l?l?k Ölçe?i'nin temel amac?, ortaokul ve lise düzeyindeki ö?rencilerin e?itim kurumlar?na ve ö?renme etkinliklerine gösterdikleri ba?l?l?k düzeylerini sistematik ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Bu ba?l?l?k, ö?rencinin akademik ba?ar?s?n?, motivasyonunu ve okul ortam?na adaptasyonunu yans?tan çok boyutlu bir yap?dır.

E?itim alan?nda çal??an ara?t?rmac?lar ve uygulay?c?lar için bu ölçek, ö?rencilerin ba?l?l?k düzeylerindeki eksiklikleri tespit etmeye ve böylece ö?renci ba?ar?s?n? art?rmaya yönelik hedeflenmi? müdahale programlar? geli?tirmeye yard?mc? olmay? hedefler.

Yap?

Ö?renci Ba?l?l?k Ölçe?i, ö?renci ba?l?l?kn? üç temel ve ayr?k faktörden olu?an bir yap? olarak ele almaktadır. Bu üç boyut, ö?rencilerin okul ortam?ndaki deneyimlerinin farklı yönlerini temsil eder:

Duygusal Ba?l?l?k: Ö?rencinin okulla, ö?retmenlerle ve akranlarla olan ili?kilerindeki duygusal tepkilerini, aidiyet hissini ve okul ortam?ndan ald??? memnuniyeti ifade eder.

Bili?sel Ba?I?I?k: Ö?rencinin ö?renme görevlerine ay?rd??? zihinsel çabay?, karma??k materyalleri anlama iste?ini ve akademik zorluklarla ba?a ç?kmak için kulland??? bili?sel stratejileri içerir.

Davran??sal Ba?I?I?k: Ö?rencinin derslere kat?I?m?n?, ödev tamamlama sorumlulu?unu, okul kurallar?na uymas?n? ve akademik hedeflere ula?mak için gösterdi?i gözlemlenebilir eylemleri kapsar.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas? olan Do?an (2014) makalesinde, **Yap? Geçerli?i** faktör analizi teknikleri kullan?larak incelenmi?tir. Yap?lan analizler, ölçe?in teorik beklentilerle uyumlu olarak üç faktörlü bir yap? sergiledi?ini do?rulam???r (Duygusal, Bili?sel ve Davran??sal Ba?I?I?k). Bu sonuçlar, maddelerin ölçmek istedikleri psikolojik yap?y? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Ayr?ca, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen kapsam? ne derece temsil etti?ini belirlemek amacıyla **Kapsam Geçerli?i** çal??malar? da yürütülmü?tür. Uzman görü?leri al?narak maddelerin uygunlu?u ve aç?kl??? sa?lanm???r.

Güvenirlik

Ö?renci Ba?I?I?k Ölçe?i'nin güvenilirlik analizleri, iç tutarlı?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak rapor edilmi?tir. Çal??mada, ölçe?in genel puan? için yüksek düzeyde bir iç tutarlı?k de?eri elde edilmi?tir. Bu, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Üç alt boyutun her biri için ayr? ayr? hesaplanan Cronbach Alfa de?erleri de kabul edilebilir düzeyde bulunmu?tur. Bu güvenilirlik sonuçlar?, ölçe?in tekrarlı ölçümlerde tutarlı sonuçlar verebilece?ine i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?s?sal temelini belirlemek amacıyla yürütülen faktör analizi çal??malar?, 31 maddelik ölçe?in üç temel faktör alt?nda topland???n? ortaya koymu?tur. Bu faktörler, ö?renci ba?I?I?k kavram?n?n temel bile?enleri olan **Duygusal Ba?I?I?k** (10 madde), **Bili?sel Ba?I?I?k** (12 madde) ve **Davran??sal Ba?I?I?k** (9 madde) olarak adland?r?lm???r.

Faktör yükleri ve varyans aç?klama oranlar?, her bir maddenin ilgili oldu?u alt boyutu güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini ve ölçe?in yap?s?sal bütünlü?ünün sa?lam oldu?unu göstermektedir. Bu üç boyutlu yap?, ölçe?in teorik çerçevesini güçlendirmektedir.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme

Format: 5'li Likert Ölçe?i (1= kesinlikle kat?lm?yorum - 5= kesinlikle kat?l?yorum)

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal dil)

Hedef Kitle: Ö?renciler

Ya? Grubu: Okul Ça?? (Genellikle ortaokul ve lise ö?rencileri)

Örneklem Detaylar?: Ölçe?in geli?tirme ve standardizasyon çal??malar? Türkiye'deki ö?rencilerden olu?an bir örneklem üzerinde gerçekte?irilm?tir.

Test Metodolojisi: Bireysel olarak uygulanan, öz bildirim temelli anket metodolojisi kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

E?itim psikolojisi, Ö?renci motivasyonu, Okul ba?l?l?k?, Akademik ba?ar?, Duygusal ba?l?l?k, Bili?sel ba?l?l?k.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

?leti?im E-posta Adresleri: ugurdogn@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2014 y?l?nda U?ur Do?an taraf?ndan yay?mlanan akademik çal??ma kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle izin gerekmemekle birlikte, kapsaml? kullan?m veya adaptasyon için sorumlu yazar U?ur Do?an ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir. Ölçe?in orijinal makalesi hakemli bir dergide yay?mlanm??t?r.

Kaynaklar

Do?an, U. (2014). Validity and Reliability of Student Engagement Scale. *Bart?n Üniversitesi E?itim Fak?ltesi Dergisi*, 3(2), 390-403. Makalenin DOI ba?lant?s?: <http://dx.doi.org/10.14686/BUEFAD.201428190>

Makalenin tam metnine dergi üzerinden erişim linki: buefad.bartın.edu.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [ogrenci-baglilik-olcegi-toad.pdf](#)

Öğrenci Bağlılık Ölçeği Maddeleri

Öğrenci Bağlılık Ölçeği toplam 3 alt boyut ve 31 maddeden oluşmaktadır. Her bir alt boyut, bir örnek madde ile aşağıda sunulmuştur:

Emotional Engagement (10 items): Teachers in my school are honest with their students.

Cognitive Engagement (12 items): I spend a lot of time on my studies and homework.

Behavioral Engagement (9 items): I want to attend university.

ARABPSYCHOLOGY.COM